

Ojczysty - dodaj do ulubionych / Ciekawostki językowe

A to POLSKA właśnie...

O J C Z Y S T Y – D O D A J
D O U L U B I O N Y C H

Najpierw było POLE. Wielkie, rozległe POLE – POLE w znaczeniu ‘równa, pusta płaszczyna’, ‘równina’, ‘otwarta przestrzeń’. Tę wygodną, przestronną i żyzną równinę – dziś stanowiącą część Wielkopolski – upodobało sobie jedno z plemion Słowian Zachodnich i na niej się osiedliło. Przez sąsiadów chroniących się w pradawnych puszczech mieszkańcy pól zwani byli POLANAMI. W każdym razie tego się domyślamy, bo samego słowa zapisanego w języku polskim nie znajdziemy w najstarszych źródłach. Od X w. natomiast znajdujemy poświadczenia tekstowe tej nazwy w postaci łacińskiej: Poloni, Polani, Poliani. O ziemiach zamieszkiwanych przez Polan pisano w łacińskojęzycznych dokumentach: terra Poloniae (czyli dosłownie: ziemia Polan lub ZIEMIA POLSKA – bo przymiotnik POLSKI został utworzony od nazwy plemienia i pierwotnie odnosił się właśnie do Polan). Od czasów Bolesława Chrobrego zaczęto stosować nowe łacińskie nazwy, najpierw: Polonia regio, a następnie po prostu: Polonia. Połączenie ZIEMIA POLSKA, będące wiernym przekładem łacińskiego terra Poloniae, skróciło się z czasem do POLSKA, rzeczownikowiło się (czyli z przymiotnika stało się rzeczownikiem) i – w XI w. – porzuciło znaczenie ‘ziemia Polan’, by przekształcić się w nazwę całego państwa. (Dawne terytorium Polan natomiast otrzymało nową nazwę, wzorowaną na konstrukcji łacińskiej Polonia maior, czyli Wielkopolska, później ten sam wzór posłużył do stworzenia nazwy Małopolska, z łacińskiego Polonia minor). Słowo POLSKA – już jako rzeczownik będący nazwą państwa – dało początek nazwom mieszkańców: POLAK, POLKA i POLACY.